

Preschaints

44 votantas e votants

Tractandas

- 1 **Tscherna dals scrutinadurs**
- 2 **Approvaziun dal rendaquit finanzial dal Cumün da Zernez per l'on da gestiun 2021 (bilantsch, quint da success e quint d'investiziuns)**
  - 2.1 **Approvaziun d'üna prefinanziaziun pel proget da sanaziun ed ingrondimaint da la chasa da scoula a Zernez in l'import da 1'500'000 chf a charg dal quint da success 2021**
- 3 **Comunicaziuns e varia**
  - 3.1 **Comunicaziuns**
    - 3.1.1 **Infourmaziuns sur da rendaquints da credits approvats:**

50'000 chf	3410.5010.80	Zernez-Susch – trassè loipa	02-12-2016
60'000 chf	3410.5030.01	Plazza da sport/glatsch Zernez	02-12-2016
70'000 chf	3412.5040.07	Investiziuns da mantegnimaint d'indrizs i'l bogn da famiglia	26-11-2020
60'000 chf	5450.5000.00	Local per Giuventüna	12-12-2017
550'000 chf	6150.5010.05	Attach via chantunala Güstizia/Munt Baselgia	22-05-2017
975'000 chf	6150.5010.21	Ruzön II - infrastructura	19-02-2010
165'000 chf	8180.5031.40	Alp Barlas-ch Suot – sanaziun prov. d'aua	30-11-2018
50'000 chf	8181.5090.00	Meglioraziun	02-12-2016
230'000 chf	8715.5044.22	Ouvra electrica Sarsura	17-12-2012
8'000'000 chf			23-06-2014
-430'000 chf	8715.6190.22	Ouvra electrica Sarsura - surtutta cuosts accumulats tras terzs	26-11-2020
180'000 chf	8731.5030.07	Spostamaint tanc öli	10-02-2020
    - 3.2 **Varia**
    - 3.3 **Surdatta dal premi d'energia 2021**
  - Cumgià dal president scadent Emil Müller

Il president cumünal Emil Müller salüda a las votantas ed als votants a quista, si'ultima radunanza cumünala da rendaquit. El ha constatà cha la bannida es gönüda protramissa a temp.

Il protocol no. 2/2021 da la radunanza cumünala dals 2 december 2021 es stat publichà. Dürant il temp da publicaziun nu sun entradas ingüñas protestas cunter il protocol. Cun quai vala il protocol sco approvà.

In seis pled introductiv ha il president cumünal infuormà d'esser cuntaint cha la situaziun da pandemia as ha tant inavant quietada e lascha pro darcheu radunanzas cumünalas fisicas.

Emil Müller repassa in seis pled detagliadamaing il rendaquit 2021 cun manzunar tanter oter expensas, entradas, guadogn, amortisaziuns e finanziaziuns specialas. Il rendaquit 2021 lascha presümar chi gjaja fich bain al Cumün da Zernez, la situaziun sto però gnir valütada sco fich critica ma solida. Quai impustüt in vista al fich ot bsögn d'investiziuns dals prossems ons.

Emil Müller po be repeter quai ch'el ha fingià dit ils ultims ons. In avegnir esa important da far ils pass be uschè lungs sco la chomma e far be las investiziuns necessarias, priorisar las investiziuns ed eir verer d'investir illa dürada da vita e na be rimplazzar.

L'on da gestiun 2021 es stat segnà da gronda e blera lavur per las Gestiuns Tecnicas, l'administraziun cumünala e la scoula. La lavur vain vi e plü pretensiua pervi da ledschas plü rigurasas ma eir pervi da las aspettativas da la populaziun.

Dürant l'on passà as ha pudü elavurar la ledscha da polizia e la ledscha chamestra. La ledscha chamestra vain amo üna vouta surlavurada avant gnir preschiantada al suveran. Inavant es gnüda tutta per man la ledscha da turissem cul böt da tilla evader scha pussibel fin la mità dal 2023.

Implü ha pudü gnir serrada giò la revisiun parziala da la ledscha d'energia e l'iniziativa dal pövel per üna scoulina a Lavin ha pudü gnir trattada.

Plünavant es il president cumünal entrà sün divers progets infuormand sur dal stadi actual, per exaimpel da la revisiun totala da la planisaziun locala, il KRL, la planisaziun d'areal Cul, il proget da la sanaziun da la Via Maistra a Zernez, il proget da l'ouvra electrica Sarsura ed oter plü.

1 Tscherna dals scrutinadurs

Sco scrutinadurs in sala sun gnüts tschernüts Reto Lehner e Jon Poo Werro.

2 Approvaziun dal rendaquint finanzial dal Cumün da Zernez per l'on da gestiun 2021 (bilantsch, quint da success e quint d'investiziuns)

Il quint da success 2021 serra pro entradas da 21'645'954 chf e sortidas da 20'992'686 chf cun ün guadogn net da 653'268 chf. Quai pro amortisaziuns totalas da 539'652 chf e reservas nettas per finanziaziuns specialas da 769'997 chf. Las investiziuns pel 2021 importan 7'557'975 chf ed il rechav per quistas importa 1'049'891 chf. Las investiziuns nettas importan cun quai 6'508'084 chf. Cul guadogn da 653'268 chf implü las amortisaziuns da 539'652 chf, l'augmait da las reservas da 769'997 chf e la prefinanziaziun per la fabrica da sanaziun ed ingrondimaint da la chasa da scoula da 1'500'000 chf resulta ün'aigna finanziaziun da 3'462'917 chf. Quist import main las investiziuns nettas da 6'508'084 chf fuorman il manco da finanziaziun da -3'045'167 chf. Ils debits da banca han stuvü gnir augmentats per 620'000 chf e la somma da bilantsch s'ha augmentada per 3'483'351 chf da 46'971'519 chf sün nouv 50'454'870 chf.

Il manader da la secziun finanzas ed impostas, Erich Sulser repassa il quint da success, il quint d'investiziun e'l bilantsch in fuorma da diagram a culonna cun alch survistas, infuormand sur dals puncts d'importanza.

Ün votant voul savair quantas submissiuns chi ha dat dal chantun Grischun pel nouv local dals pumpiers. Il manader da las Gestiuns Tecnicas po infuormar cha'l cumün haja surgni raduond 80'000 chf contribuziuns chantunalas sün ün import total da 600'000 chf.

Ün oter votant dumonda schi haja dat spostamaints interns da la facultà administrativa e d'investiziuns. Il manader da finanzas respuonda cha quai nu saja stat il cas.

Ün ulterieur as lascha infuormar sur dal quint da la scoula. Erich Sulser declera la situaziun da la prefinanziaziun pel proget da sanaziun ed ingrondimaint da la chasa da scoula.

Il revisur extern dal büro Lischana Fiduziari SA a Scuol, Marcel Franziscus dà üna cuorta survista da lur lavur da revisiun, chi ha gnü lö dals 26 fin ils 28 avrigl 2022.

Schimun Grass sco commember da la cumischiun sindicatoria infuorma sur da la lavur da la cumischiun dürant l'on da gestiun 2021, cun muossar via sün lur lezchas, responsabilitats e dovairs. Specialmaing ha la cumischiun sindicatoria controllà il management da contrats illas Gestius Tecnicas, ils quaderns da dovairs, il stadi da collaudaziuns e la rait da baiver. Davo mincha controlla da gestiun vain dat giò a la direcziun operativa ün rapport chi vain lura trattà e surlavurà. Las respostas e posiziuns vegnan registradas i'l rapport ed approvadas da la suprastanza cumünala. Al rendaquit 2021 chi'd es gnü preschantà in detagl nun ha el da far ingüns manzuns o remarcas.

La cumischiun sindicatoria propuona d'approvar il bilantsch, il quint da success e'l quint d'investiziuns sco preschantà e da dar dis-charg als organs ed a tuot il persunal, cun ingrazchar a tuots per la gronda lavur prestada.

In absenza da las commembras e'ls commembers da la suprastanza cumünala e da la direcziun operativa nu dumonda ingün il pled.

La radunanza cumünala ha approvà cun 43 vuschs ed üna abstenzion il bilantsch, il quint da success e'l quint d'investiziuns per l'on da gestiun 2021 e dat dis-charg a gremis e persunal.

Il president cumünal ingrazcha a la populaziun per la fiduzcha demuossada. Plünavant va ün grond grazcha fich a las collavuraturas ed als collavuraturs, a la direcziun operativa, a la suprastanza cumünala sco eir a la cumischiun sindicatoria ed al post da revisiun extern per la gronda lavur prestada dürant l'on 2021.

2.1 Approvazion d'üna prefinanziaziun pel proget da sanaziun ed ingrondimaint da la chasa da scoula a Zernez in l'import da 1'500'000 chf a charg dal quint da success 2021

Il proget da sanaziun ed ingrondimaint da la chasa da scoula a Zernez cun üna somma da credit da 9,798 milliuns chf es plü o main terminà. Per l'avegnir significhess quist'investiziun cuosts d'amortisaziun da bundant 300'000 chf per on.

Per diminuir quist augmaint ha la suprastanza cumünala decis da propuoner a basa dal rendaquit finanzial allegraivel a la radunanza cumünala da s-chaffir eir quist on üna prefinanziaziun per quist proget. Cun quista prefinanziaziun propuonüda dad 1,5 milliuns chf per l'on 2021 resulta be plü ün guadogn da 653'268 chf invezza d'ün guadogn da passa 2,1 milliuns francs. Il böt es da s-chaffir minch'ón üna prefinanziaziun plü o main ill'otezza dal guadogn. Oriundamaing d'eira previs da s-chaffir üna prefinanziaziun da 3-4 milliuns chf fin cha'l fabricat da la chasa da scoula es fini. Oramai cha'l guadogn lascha pro d'augmantar quista reserva, dess il conto da prefinanziaziun nouv pudair surpassar la somma definida da 3 fin 4 milliuns chf fin pro la finischun finanziala dal proget i'l 2022. Il böt es da diminuir uschea las amortisaziuns per tant pussibel. I'ls ons da gestiun 2018, 2019 e 2020 sun fingiä gnüdas fattas reservas ill'otezza da 5,9 milliuns chf. Per la fin da l'on da gestiun 2021 muossa il bilantsch ün import total per il deposit da la prefinanziaziun da 7,5 milliuns chf.

La radunanza cumünala ha approvà cun unanimità da vuschs la prefinanziaziun pel proget da sanaziun ed ingrondimaint da la chasa da scoula a Zernez i'l import da 1'500'000 chf a charg dal quint da success 2021.

3 Comunicaziuns e varia

Presidi cumünal / Grond Cussagl

In dumengia ils 15 mai 2022 es Domenic Toutsch gnü elet sco nouv president cumünal a partir dals 1. schner 2023. Inavant ha elet la populaziun a Reto Lehner sco nouv grond cuglier. In quist sen gratulescha Emil Müller per las elecziuns als nouvelets e giavüscha bler success e plaschair in carica.

3.1 Comunicaziuns

3.1.1 Infoinformaziuns sur da rendaquints da credits approvats

Tenor HRM2 es il cumün in dovar da preschantar al suveran ils rendaquints da credits approvats in simla fuorma. La suprastanza cumünala ha decis da vulair far quai, scha mä pussibel, adüna illa radunanza cumünala da preventiv.

3410.5010.80 50'000 chf Zernez-Susch – trassè loipa

Il credit cumplessiv da 50'000 chf es gnü concess da la radunanza cumünala dals 02-12-2016 per ün trassè da loipa Zernez-Susch. In cumbinaziun cun la fabrica da la via Güstizia – Zernez füss stat l'intent da refar l'access Charal sulla via chamestra Chat–Chasuot–Güstizia. Cun quai chi'd es gnü invià ün proget nouv per realisar la via da basa da Zernez, Chasuot–Güstizia as haja integrà eir quist intent. Uschè cha quistas masüras planisadas nu sun gnüdas realisadas.

3410.5030.01 60'000 chf Piazza da sport/glatsch Zernez

Il credit cumplessiv da 60'000 chf es gnü concess da la radunanza cumünala dals 02-12-2016 per canticuar culla renovaziun da la piazza da sport/glatsch. Previs es stat da müdar oura il tapet verd e sanar/gualivar la piazza da sport/glatsch. L'import es stat previs per las lavurs da planisaziun.

Causa differents motivs nun es gnü surdat quista incumberza al planisader. I's ha impustüt vuglü amo üna vouta ponderar plü precis il bsögn e che cha uschè ün stüdi stuvesse insomma cuntgnair. Cun quai nu sun quistas masüras planisadas gnüdas realisadas.

3412.5040.07 70'000 chf Investiziuns da mantegnimaint d'indrizs i'l bogn da famiglia

Als 26-11-2020 ha la radunanza cumünala deliberà ün credit da 70'000 chf per sanar divers indrizs tecnics da la gestiun dal bogn da famiglia, sco per exaimpel la regulaziun e masürazion dal batschigl extern, la renovaziun da l'indriz «Kathodische Korrosionsschutzanlage», installaziun d'ün ascensur per impeditis etc.

Il proget es serrà giò ed ils cuosts totals s'amuntan a 74'453.67 chf, dimena +4'453.67 chf obain + 6.36% daplü co previs. Il surpassamaint dals cuosts es argumantà cun cuosts chi sun gnüts inchargiats a quist conto chi nun han però da chefar inguotta cul proget, ma chi sun gnüts realisats al medem mumaint e fakturats cumplessiv da divers impressaris (impraisa da fabrica, pittur, electriker etc.). Causa la problematica da la contabilisaziun da l'ipv (imposta plü valur) nu s'ha pudü/vuglü contabilisar intuorn quists imports plü pitschens.

5450.5000.00 60'000 chf Local per Giuventüna

Il credit cumplessiv da 60'000 chf es gnü concess da la radunanza cumünala dals 12-12-2017 per realisar ün local per la Società da giuventüna Zernez. Il proget nun es gnü realisà pervi da differents motivs (spostamaint tanc d'öli, dumonda da bsögn causa la sporta da la Sky Bar 69 - Kiosk & Bistro). Uschè cha quist credit vain serrà giò.

6150.5010.05 550'000 chf Attach via chantunala Güstizia/Munt Baselgia

Il credit cumplessiv da 550'000 chf es gnü concess da la radunanza cumünala dals 22-05-2017 per l'attach da la via chantunala Güstizia/Munt Baselgia, Zernez. Da quist credit nun es gnü fat adöver cun quai chi's ha pudü realisar ed integrar quists lavurs i'l proget via Güstizia-Zernez - sanaziun. Uschè cha quist credit vain serrà giò sainza til avair toc.

6150.5010.21 975'000 chf Ruzön II – infrastructura

Il credit cumplessiv da 975'000.00 chf es gnü concess da la radunanza cumünala dal 19-02-2010 per realisar l'infrastructura da Ruzön II (aua, aua suos-cha, meteor, forza electrica, vias eui.) Las lavurs sun gnüdas realisadas dal 2014 fin il 2018. Il proget es serrà giò ed ils cuosts totals s'amuntan a 995'817.40 chf, dimena +20'817.40 chf obain +2.13% daplü sco previs.

8180.5031.40 165'000 chf Alp Barlas-ch Suot – sanaziun prov. d'aua

Il credit cumplessiv da 165'000.00 chf es gnü concess da la radunanza cumünala dal 30-11-2018 per sanar il provedimaint d'aua voul dir, per realisar üna nouva lingia d'aua e garantir uschè la qualità d'aua da baiver. Quist proget nun es però gnü réalisà our da differents motivs (dumonda da possess da la lingia, cuosts eui.). Percunter es gnü investi sur il quint da success (conto no. 8180.3144.00) in ün indriz cunter dscherms («Entkeimer» aint in l'Alp Barlas-ch Suot).

8181.5090.00 50'000 chf Meglioraziun

Il credit cumplessiv da 50'000 chf es gnü concess da la radunanza cumünala dals 02-12-2016 per ün proget da meglioraziun. Quist import d'eira previs per ün prüm stüdi. Las lavurs dal prüm stüdi sun gnüdas fattas in collavurazion cun l'agricultura ed il büro Darnuzer. Il proget es pront per proseguir cun üna seguonda fasa da progettazion da detagl. Il proget es serrà giò ed ils cuosts totals s'amuntan a 26'991.00 chf, dimena -23'009.00 chf obain -46.02% damain sco previs.

**8715.5044.22 230'000 chf Ouvra electrica Sarsura
8'000'000 chf****8715.6190.22 -430'000 chf Ouvra electrica Sarsura – surtutta cuosts accumulats tras terzs**

Als 17-12-2012 resp. 23-06-2014 han las radunanzas cumünalas deliberà duos credits da 230'000 chf resp. 8'000'000 chf per la realisaziun d'ün proget d'ün'ouvrä electrica pitschna illa Val Sarsura inclus la sanaziun da la sablunera dal provedimaint d'aua.

L'istorgia da quist proget es cuntschainta. Finalmaing s'ha surdat il proget cumplessiv a l'OESS SA a Susch per la realisaziun. La fabrica da quist'ouvrä es in traïs-cha e pudarà gnir terminada a temp fin il plü tard la mità dal 2023. Ils cuosts totals da proget chi sun amuntats illa planisaziun tras il cumün s'amuntan a 442'312.25 chf. Da quists cuosts ha l'OESS SA contribui l'import pauschal da 430'000 chf per pudair surtour il proget e til realisar. Uschè chi resultan amo cuosts restants da 12'312.25 chf a charg dal cumün.

Il credit cumplessiv dad 8,23 milliuns francs cuntgnaiva 7,407 milliuns francs per la part ouvrä electrica (8715) e'l rest da 823'000 chf per la part da la sanaziun da la sablunera dal provedimaint d'aua (7101). L'organisaziun dal proget prevezzaiva da realisar il proget suot il conto 8715.5044.22 e lura pür l'ultim da scumpartir ils cuosts da raduond 10% sül provedimaint d'aua.

I'l rendaquint final da proget preschaint cul saldo da 12'312.25 chf nun es quai gnü fat. Uschè cha raduond 44'000 chf dals cuosts da proget fessan part a cuosts a charg dal provedimaint d'aua (7101). Quists sun tanter oter cuosts da preparaziun (masüraziuns d'aua etc.), da stüdi, da concept, da preprojets ed impüstü da procedura da permess (Chantun GR, organisaziuns da la protecziun da la natüra, Pronovo etc.). Fin süls raduond 12'000 chf restants ha la OESS SA ed eir il cumün in connex cul nouv credit per la sanaziun dal provedimaint d'aua in Sarsura (7101.5031.22 – Zernez – sanaziun prov. D'aua da baiver – 1'500'000 chf) pudü trar a nüz tuot las actas e permess, sco manzunà.

Uschè chi's po sainz'oter resguardar finalmaing quist proget d'investiziun cun quists cuosts marginals sco gratià.

8731.5030.07 180'000 chf Spostamaint tanc d'öli

Als 10-02-2020 ha la suprastanza cumünala deliberà ün credit cumplessiv da 180'000 chf per il spostamaint dal tanc d'öli da la chasa da scoula aint il schler da l'edifizi da gestiun in Cul. In connex culla sanaziun da la chasa da scoula sto gnir eliminà il tanc d'öli chi's rechatta il plan dal schler da la chasa da scoula, quai causa cha in quel lö vain réalisà l'ascensur. Tenor proget da l'architect es previs da spostar il tanc d'öli in ün lö al liber suot terra (erdverlegt). Ils cuosts per quista lavur sun stat calculats cun 70'000 chf.

Sclerimaints cul indscheincher han però portà a la conclusiun da spostar il s-chodamaint chi serva ils temps da piz sco redundanza our in Cul aint illa località da la centrala veglia, dimena in vicinanza dals ardaders e na immez cumün.

La suprastanza ha decis dad inchargiar intern ils cuosts sco seguaint:

conto 8731.5030.07	→ chf 110'000
conto 2170.5040.02	→ chf 70'000

Il proget es serrà giò ed ils cuosts totals s'amuntan a 167'934.85 chf, dimena -12'065.15 chf obain – 6.71% damain sco previs.

Scumpart intern effectiv:

conto 8731.5030.07 (spostamaint s-chodamaint d'öli)	→ chf 114'142
conto 2170.5040.02 (sanaziun ed ingrondimaint Chasa da scoula)	→ chf 53'792

Ad üna votanta interessan ils detagls dal credit manzunà per ün local da giuventüna. Il president cumünal declera ingiò cha quel füss stat previs da realisar ed ils differents motivs perche cha quel credit dess gnir serrà giò.

3.2 Varia

Fracziun da Zernez

Ün votant s'exprima, ch'el haja l'impreschiun cha la fraciun da Zernez ha daspö la fusiun be pudü profitar da las fraciuns da Susch e Lavin.

Il medem votant intimescha cha pro l'inauguraziun dal nouv local dals pumpiers in Cul haja dat in ögl ün grond dischuorden davo quel stabilimaint. Implü muossa el via sulla situaziun na cunctantaivla e pac bella da mantuns da material e da terra e d'ulteriurs deposits a l'ur dal quartier Ruzön a Zernez. Quai nu fa propcha ün bel purtret per quel quartier. Plünivant as dumonda el a chi cha'l cuntschet da protecziun d'emissiuns in Ruzön tocca insomma e cura cha quel gnia tantüna imbelli?

Tenor il chanzlist cumünal saja quel in possess da la Viafier Retica. Las intimaziuns dal votant vegnan tuttas incunter.

Pratcha Zernez

Ün oter votant voul s'infuormar sur da la situaziun actuala illa pratcha a Zernez e giavüscha cha'l cumün surpiglia in quist cas responsabilità. La suprastanta responsabla spiega cha'l Cumün da Zernez sco acziunari parzial da la Grischa Care Zernez AG lavura cun tuot ils intretscharts vi da soluziuns.

3.3 Surdatta dal premi d'energia 2020

In november 2014 ha surgni il Cumün da Zernez pel proget Zernez Energia 2020 il premi da clima "Zürich Klimapreis Schweiz & Lichtenstein", dota cun 10'000 chf. La cumischun da proget ha fat impissamaints sco chi pudess gnir dovrada quista munaida, e decis da premiar minch'on ün intent da fabrica chi'd es gnü realisà in sen dal proget Zernez Energia 2020 in resguardand las ledschas e prescripziuns correspondantas cun ün import da chf 1'000.00. Quel patrun da fabrica chi ha ragiunt cun seis agir resp. cullas sanaziuns energeticas il meglder resultat da quel on, dess gnir premià cun l'import manzunà ed cun üna placketta.

Tenor ils criteris es la vendschadra per l'on 2021 l'Ouvra Electrica d'Engiadina SA, Zernez. Cun l'investiziun ed installaziun d'ün indriz fotovoltaic sül stabilimaint d'ufficina es gnü praistà üna contribuziun per la protecziun dal clima e da l'avegnir da Zernez. Sinceras gratulaziuns per quist premi.

Heinz Gross sco rapreschantant da l'Ouvra Electrica d'Engiadina SA piglia cun grond plaschair incunter il premi e s'ingrazcha pro'l cumün per quel.

Cul di d'hoz ha il president cumünal Emil Müller pudü salvar si'ultima radunanza cumünala a Zernez ed ha güst gnü l'últim di d'uffizi. El surpiglia süls 1. gün 2022 il presidi cumünal ad Egnach TG.

In seis pled final fich emotional as ingrazcha il president cumünal a tuot il abitants dal cumün, a tuot ils collavuraturs ed impüstüt eir a sia famiglia pel sustegn e la buna collavuraziun dürant ils ons da sia carriera politica a Susch/Zernez. Ün special ingrazchamaint va als collavuraturs da la prüm'ura, nomnadamaing ad Alfred Barbüda, Arnold Denoth, Corsin Scandella ed a Flurin Lehner pel fich grond ingaschamaint e la collavuraziun i's preparativs e davo illa prüma fasa da la fusiu dals cumüns.

In quel sen s'ingrazcha Emil Müller pella cumparsa e l'interess ed invida a tuot ils preschaints al aperitiv.

Emil Müller es gnü onurà per seis grond ingaschamaint pel cumün da Susch e davo la fusiu pel Cumün da Zernez cun surdar ün bel regal.

Dürada da la radunanza:
20:00h fin 21:40h

i.v.
Il president
Emil Müller

Pel protocol

Ladina Rodigari

Publicaziun dal protocol:
13 gün 2022 fin 13 lügl 2022.
Protestas cunter quist protocol sun d'inoltrar in scrit fin als 13 lügl 2022 a la suprastanza cumünala dal Cumün da Zernez.